

ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΝΘΕΣΗ

Τὸ πρόγραμμα τῆς τελευταίας συναυλίας τῆς ὁρχήστρας τοῦ Ὑδείου Ἀθηνῶν ποὺ δόθηκε τὴν προπερασμένη Τετάρτη στὸ Δημοτικὸ Θέατρο, μᾶς ἀνάγγελε καὶ μιὰ σύνθεση τοῦ νεοῦ μουσουργοῦ κ. Δ. Μητρόπουλου. Τὴ σύνθεση αὐτὴ ποὺ φέρνει τὸν τίτλο «Ταφή» κ' εἶναι δουλεμένη πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα, τῆς ταφῆς δηλαδὴ τοῦ Χριστοῦ (βάζει μάλιστα γιὰ μοτίβο καὶ τὰ σχετικά λόγια τοῦ Εὐαγγελιστῆ Ματθαίου) διεύθυνε ὁ ἴδιος τῆς ὁ συνθέτης μ' ἀρκετὴ ἰέχνη. Στὸν κ. Μητρόπουλο, μ' ὅλο ποῦναι τόσο πολὺ νέος καὶ δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε πὼς ἔχει φτάσει, φυσικά, σ' ἓνα σταθμὸ τῆς ἐξέλιξής του ἀκόμα, βλέπουμε ἓνα ξεχωριστὸ ταλέντο, μιὰν εὐγενικὰ ψυχικὴ διάθεση καί, τὸ πῶς πολὺ, μιὰ γνώση βαθειὰ τῆς ἐνορχήστρωσης. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἀρετὲς, ὑποθέτω, δὲν εἶναι κ' ἀνάξινες προσοχῆς, σὰν πρόκειται μάλιστα γιὰ τεχνίτη τόσο πολὺ νέο, καθὼς εἴπαμε. Ἡ μουσικὴ δράση τῆς θερησκευτικῆς αὐτῆς σύνθεσης τοῦ κ. Μητρόπουλου, ξετυλίγεται εἰτεχνὰ καὶ στοχαστικά. Στὴν ἀρχὴ μᾶς παρουσιάζει τὴ νεκρικὴ ποιμπὴ ποὺ ἀκούγεται ἀπὸ μακριὰ κ' ὅσο προχωρεῖ ἀκούγεται δυνατωτέρα. Τὸ φῶρ τε τὸν εἶναι χαρακτηριστικόν. Ὁ κ. Μητρόπουλος δὲ μᾶς παρουσιάζεται περιγραφικῶς μονάχα στὴ μουσικὴ του καὶ θέμε νὰ πιστεύουμε, μ' ὅλο ποῦναι μεθιότης τοῦ κ. Μαρούζι, πὼς ἀργότερα δὲ θὰ κολουήσῃ τὴ νέαν αὐτὴ σχολὴ τῆς περιγραφικῆς μουσικῆς τοῦ Ντιντισσού, ποῦναι πολλὰς φορὲς βαγενεργικὴ καρικατούρα.

Στὴν «Ταφή» τοῦ κ. Μητρόπουλου μᾶς φανερώνεται ἀκόμα καὶ μιὰ βαθύτερη σκέψη. Τὸ φῶρ τε τοῦ βγαίνοντος ἔξω ἀπὸ τὴν ξερὰ ζωγραφικὴ περιστατικότητος τοῦ ἔργου, σὰ νάτι ἡ φωνὴ τοῦ αἰωνίου ἀνθρώπου, ποὺ βεβημένος στὴ δυστυχία ἀποζητᾷ μιὰ χιρὰ στὴ ζωή του, μιὰ χαρὰ ποὺ νὰ μὴν πεθαίνει, ἢ τουλάχιστον, μιὰ χαρὰ ποὺ νὰ πεθαίνει μαζί του.

Στὴ σύλληψη τῆς σύνθεσής του ὁ κ. Μητρόπουλος, εἶται ποὺ μᾶς παρουσιάζει τὴν ποιμπὴ νὰ διαβαίνει, μᾶς ἀναξερὶ κάπως τὴ Marche nuptiale τοῦ Grieg.

Μὰ αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιά σημασία, μὰ φορὸ ποὺ ἀπορεὶ νὰ μὴν ἔγινε ἀπὸ μίμηση, μ' ἄλλα ἀπὸ τὴ σημασιωσὴ τῆς ἰδίας ἀνάγκης γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μουσικοῦ τῶν θεμάτων. Ὁ τοῦλος ποὺ δουλεύει τὸ θέμα τοῦ αὐτοῦ, μᾶς κάνει νὰ χαρακτηρίσουμε τὴ σύνθεσίν του σὰ μιὰ fuga, τόσο τεχνικά καὶ τόσο ἐπιστημονικά δουλεμένη ὅμως γιὰ κάθε περίπτωσιν! Μ' ὅλα αὐτὰ δὲ θέμε νὰ ποῦμε πὼς δὲν ἔχουμε καὶ καμμιά ἐπιφυλαξὴ γιὰ τὸ ἔργο καὶ τὸ συνθέτη του. Ἐχουμε κ' ἀρετὲς μάλιστα. Πολλὰς φορὲς τὶς εἴταμε καὶ στὸν ἴδιο. Μὰ τί σημαίνει ἀφοῦ κ' ὁ ἴδιος τὸ λέει: Εἶναι χαρακτηριστικὰ τὰ λόγια ποὺ μᾶς εἶπε προχθὲς μετὰ τὴν ἐχτέλεσιν τῆς σύνθεσής του: «Σήμερα ποὺ διεύθυναι τὴ σύνθεσίν μου μπρὸς στὸν κόσμον, ξέρετε πόσα

πράγματα βρῆκα, ποὺ ἂν εὗρισκα στὴν τελευταία δοκιμὴ τῆς ὁρχήστρας, θὰ τὰ τροποποιούσα;» Ὁ κ. Μητρόπουλος βρῆσκει ἀκόμα στὴ μεταβατικῇ, νὰ ποῦμε, ἐποχῇ του. Σὰ μελετῇσι πλιότερο, σὰ βρεῖ τὸν ἑαυτὸ του, θὰ χρησιμοποιήσῃ, δίχως ἀμφιβολία, τὶς ἀνεχτίμητες μουσικὰς ἀρετὲς του, γιὰ ἓνα εἶδος μουσικῆς, ἢ καλύτερα γιὰ μιὰ μουσικὴ, ποὺ ἡ τίεσε κ' ἡ φιλοσοφικὴ τῆς ἀντίληψιν νὰ βρῆσκονται πῶς κοντὰ στὴν ἐποχῇ μας.

ΜΕΝΑΝΤΡΟΣ ΜΑΓΝΗΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Πᾶς μου, γιαγιάκα. ἓνα παλιὸ κ' ὄρατο παραμῦθι,
μιὰ κόρη ξανθὴ λέει,
πῶχει τὸν ἥλιο στὰ μαλλιά κ' ἔχει καρδιὰ στὸν πόνο
τὸν ξένον ὅπου κλαίει.

«Ζοῦσε, παιδί μου, ἔβαν καιρὸ παλιό. λησμονημένο,
—στοχάσου, εἰμωνα νιά,—
νιὸς καθάλλας τὴν τρανὴ ποὺ ταίριαζε ἀντρείδ του
μ' ἐλόξανθη ὁμορφιά.
Κι' εἶχεν ὁ νιὸς γι' Ἀγάπη τοῦ μιὰ ξανθὴ: μάλλα κόρη
μὲ τὰ δικὰ σου μάτια...
Κ' ἦρθε μιὰ μέρα ξέχωρη, ποὺ στ' ἄτι τοῦ καθάλλου
περνώντας μονοπάτια,
τὴν ἀνταμώνει ἀπόκρυφα καὶ τῆς γυρεύει ἓνα
λαχταριστὸ φίλι,
γιὰ νὰ τὸ πάρῃ συντροφιά στὸν πόλεμο, στὰ ξένα,
σὲ χώρα μακρυνή.
Γυβῶς ἡ κόρη τὸ φίλι καὶ τοῦστελεν ἀκόμα
καὶ τῇ ψυχῇ κοντὰ του.
Γιαυτὸ σὰν ὁ λεβέντης τῆς σκοτώθηκε μιὰ νύχτα
στὴ μάχη ἐκεῖ κάτω,
εἶδαν ἀπάνω του σκορπὸν ἀπορρυπνόμενον ἱσκιὸ
νὰ μοίρεται πικρά,— ὀρέμενα τί καημὸς!
καὶ στοῦ νεκροῦ τὸ πρόσωπο, νὰ παῖξῃ χαμογέλοιο
μέσ' τὴν ἀστραφγιὰ. — Πέρασε ὁ καιρὸς!...

Σβόστηκε ὁ λόγος ὁ στερνὸς καὶ σάπικος ἡ κυρούλα
μὲ κόμπο στὴν καρδιὰ τῆς.
Καὶ τὰ στεγνὰ τὰ μάτια τῆς ποὺ ἀπόμακρα κυττάζουν,
κυττάζουν τὰ παλιὰ τῆς...

Κ' ἡ κόρη μὲ τὸ μέταπο σκορπὸ στὴν ἀπαλάμην
καὶ δακρυστὴ ματιά.
τὸ χτύπο ἀκούει τῆς καρδιᾶς σὰ νεκρικὴ καρπάνα
σ' ἐρημικὴ ἐκκλησιά.

ΚΑΒΑΡΕΤΗ ΔΗΛΑΑ

Ἐκλογὲς ἔχουμε τὴν ἐρχόμενη Κυριακὴ καὶ ὁμοι: ὁ «Νουμάς» οὐτε γεωμηνία πολιτικὴ σὲ τούτῳ τὸ φῶλλο. Τί νὰ πεῖ; Τὸ πολιτικὸν ζήτημα ἀναλύθηκε καὶ ἐτάσθηκε στὶς σελίδες τοῦ ἀπ' ὅλες τὶς μεριὰς σὲ σειρά φύλλα κ' εἶται σήμερα ποὺ ζυγώνει ἡ κρῖσιμη μέρα, ποὺ ὥστε αὐτὴ ἀποφασίσει τελικτικὰ τὴν τύχην τοῦ ἔθνους, ὁ «Νουμάς» θεωρεῖ χρέος του νὰ συστήσῃ τοὺς ἀναγνώστες του νὰ ψηφίσουν τούτῃ τὴ φορὰ σύστημα, καὶ ὅχι ἐκλεχτικὰ, ἀφίνοντας τὸ ξεδιόλεγμα γιὰ κατοπινούς, ὁμαλότερους καιροὺς.